

ΠΩΣ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΟΤΣΑΡΤ

‘Αποτελεί ως τώρα την τελειότερη ένσάρκωση της μουσικής ιδιοφυίας.

Πρός αυτόν ἀντιβλέπει ο μουσικός αφωπλισμένος, Ικανοποιημένος.

‘Ο βραχύς του βίος και η παραγωγικότης του εξυψώνουν την τελειότητά του στο επίπεδον του φαινομένου.

‘Η όμορφιά του, πού ποτέ δέν είναι θαμπή, γοητεύει.

‘Ο τρόπος μέ τον οποίον αντιλαμβάνεται τη φόρμα είναι σχεδόν υπέράνθρωπος.

‘Η τέχνη του έχει κάτι από τὰ άριστουργήματα της γλυπτικής—άπό οποιαδήποτε πλευρά και άν εξετασθή ή εικόνα είναι τέλεια.

Κατορθώνει μέ τό ένστικτο του θηρίου να επιβάλλη στον έαυτό του καθήκοντα πού δέν περνούν τὰ όρια της Ικανότητός του.

Δέν επιχειρεί τίποτα τό παράτολμο.

Βρίσκει χωρίς να ζητάει. Και δέν ζητάει τίποτα, πού δέν θά μπορούσε ναύρη (ίσως πού δέν θά μπορούσε ναύρη Αυτός).

Οί πνευματικοί του πόροι είναι άμέτρητοι, ποτέ όμως δέν τούς εξαντλεί.

Μπορεί να πη πολλά, ποτέ όμως δέν φλυαρεί.

Είναι παράφορος, διατηρείται όμως στην έκφρασή του Ιππότης.

‘Έχει μέσα του δλους τούς χαρακτήρες άλλα μόνάχα σαν ήθοποιός, ή σαν πορτραίτιστας.

Σου δίνει μέ τό οίνιγμα τη λύση.

‘Ο,τι κάνει είναι φτειαγμένο μέ καταπληκτική ακρί-

βεια στα μέτρα, άλλ’ όμως επιδέχεται εξέταση, μπορεί ο καθένας να τό εξελέγη.

Διαθέτει φώς και σκιές, όμως τό φώς του δέν πληγώνει την δραση και στο σκοτάδι του έχει ένα φωτεινό διάγραμμα.

Και στην τραγικότερη περίστασι του περισσεύει ένα όστέο και μπορεί να τραβήξη και στην πιο εύθυμη μά φιλοσοφική ρυτίδα.

‘Έγινε παγκόσμιος μέ την εύκνησία του.

‘Από κάθε ποτήρι του θά μπορούσε ναύρη κάτι μέ τό όποιον θά κατώρθωνε να δημιουργήση, γιατί ποτέ δέν άδειαζε τίποτα ως την τελευταία του σταλιά.

Στέκει τόσο ψηλά, ώστε μπορεί να δη μακρότερα από όλους γι’ αυτό όμως και όλα κάπως μινιατουρίστικά.

‘Ατέραντο είναι τό παλάτι του, όμως ποτέ δέν ηδαι τά τέχνη του.

‘Από τὰ παράθυρά του βλέπει τη φύσι, και πλαίσιο της γίνεται τό περιθώριο του παραθύρου.

‘Η εύθυμία του είναι τό κυριώτερο χαρακτηριστικό του. Και στην πιο δυσάρεστη στιγμή κατορθώνει να ριξη τό φως ενός μειδιάματος.

Τό χαμόγελο του δέν θυμίζει ούτε διπλωμάτη, ούτε ήθοποιό, άλλα μόνάχα ένα καθαρό αίσθημα ευδιαθεσίας, και όμως είναι κοσμικότατο.

‘Η ευδιαθεσία του δέν είναι αποτέλεσμα άγνοίας.

Δέν έμεινε άπλοικός και δέν έγινε επιτήδειος.

Είναι γεμάτος τοπεραμένο, χωρίς νευρικότητες—Ιδανιστής χωρίς να εξαυλώνεται, ρεαλιστής χωρίς άσχημες.

Είναι αστός και άριστοκράτης, άλλα ποτέ χωρικός ή επαναστάτης.

Είναι φίλος της τάξεως. Είναι ένα θαύμα λεπτολογίας τὰ 16 και 32 μέτρα του.

Είναι θρησκός όσο ή θρησκεία συνταυτίζεται μέ την άρμονία.

Σ’ αυτόν συνενώνονται ή άρχαία Τέχνη μέ τό Ροκοκό χωρίς μ’ αυτό να γεννιέται μια καινούρια άρχιτεκτονική.

‘Η άρχιτεκτονική είναι τό πλησιέστερο συγγενικό στοιχείο πού έχει ή Τέχνη του.

Δέν είναι δαίμων και δέν είναι όπαδός της μεταφυσικής. Τό βασίλειό του είναι στα έγκόσμια.

Είναι ένας στρογγυλός τέλειος άριθμός, ένα άθροισμα, ένας ίσολογισμός χωρίς να φαίνεται ή άρχή.

Είναι νέος δροσερός σαν έφηβος και πολύπειρος σαν γέρος.—Ποτέ γερασμένος και ποτέ νεωτεριστής.

‘Έχει ταφή και όμως ζή. Τό τόσο ανθρώπινο γέλιο του μάς φωτίζει άκόμα, και μάς οδηγεί σε άποκαλύψεις.

(‘Από τό ήμερολόγιο του Φερ. Μπουζόνι)

Μετάφρασι Γαλάτειας Α. Τουρνάισεν